

המקרה של עמר וסבא מאת: נטע סילונו איור: טלי מנשס

אם תסתכלו טוב טוב ברמזור, ממש לתוכו, תוכלו לראות שהאורות שלו מחיכים אליכם. זה מפני שמאחורי האורות גרים שלושה חברים טובים: ללה, נונו וראש-ראש.

ראש-ראש גר מאחורי האור האדום, נונו מאחורי האור הצהוב, וללה מאחורי האור הירוק.

כשהם רואים ילדים מביטים אליהם, הם מחיכים חיוך רחב. אבל... כשהם רואים ילדים שעושים דברים מסכנים או נקלעים לצרה, הם יוצאים מיד להציל אותם. אלה אמנם חברים בלתי נראים, אבל אפשר להרגיש אותם. נשמע מסבא? שמעו ספור שקרה אתמול.

הכל התחיל כשנונו נעלם. "נונו", קראה ללה, "איפה אתה?" נונו לא ענה.

"ראש-ראש, אתה יודע איפה נונו?"

"לא", ענה ראש-ראש.

"אני לא מבינה לאן הוא נעלם", אמרה ללה.

ראש-ראש חפש למעלה, ללה חפשה למטה. איפה נונו יכול להיות?

"אתה לא דואג לו? לאן הוא הלך?" ללה כבר הייתה מדאגת, "נו... נונו. איפה אתה?"

פתאום זנק נונו מאחוריה. "הנה אני!"

"נונו... נונונו!" כעס ראש-ראש. "אתה יודע כמה דאגנו לך? איפה היית?"

עיניו של נונו השוכב נצצו. "יצאתי מהרמזור, הייתי בחוץ."

"למה לא הודעת שאתה יוצא?" שאלה ללה.

"שכחתי", ענה נונו מביש.

"אתם יודעים את מי ראיתי למטה? את עמר. זוכרים אותו? הילד שלא אוהב שנותנים לו

יד, ספר נונו. "סבא שלו לקח אותו הביתה מהצהרון, ועמר מדלג כמו תמיד לפני סבא.

ותמיד כשהם מגיעים למעבר חציה, עמר לא רוצה לתת לסבא יד, ואז סבא שלו כועס.

אולי נעשה משהו לפני שהם יגיעו לכביש?"

"כן, הגיע הזמן לפעול", הסכימה ללה, שמכירה הכי טוב את כללי הבטיחות בדרכים.

"נכון", הסכים גם ראש-ראש, "ואנחנו צריכים לתכנן היטב מה לעשות."

לָלֶה חֲשָׁבָה קֶצֶת וְאָמְרָה: "יֵשׁ לִי רַעְיוֹן. נִחְפָּה לִיד מֵעֵבֶר הַחֲצִיָּה. כְּשֶׁעֹמֵר יִגִיעַ הוּא לֹא יִרְאֶה אוֹתָנוּ, אֲבָל הוּא יִרְגִישׁ אוֹתָנוּ. אֲנַחְנוּ נִתְפָּס לֹא חֲזָק אֶת הַיָּד, וְנִכְנָס אוֹתָה לְתוֹךְ הַיָּד שֶׁל סָבָא!"
"רַעְיוֹן מֵצִיּוֹן! אָמַר רֹאשׁ-רֹאשׁ.

"אֲנִי יִכּוֹל לְדַגְדֵּג אוֹתוֹ מִתַּחַת לַיָּד?" שָׁאַל נוֹנוּ. "נוֹנוּ," עֲנָו רֹאשׁ-רֹאשׁ וְלָלֶה גַם יַחַד, "נוֹנוּ!"
הַשְּׁלוֹשָׁה יָרְדוּ בְזָרִיזוֹת מֵהַרְמָזוֹר וְחָפוּ לִיד מֵעֵבֶר הַחֲצִיָּה. הַרְבֵּה יְלָדִים הִגִיעוּ עִם הַהוֹרִים אוֹ עִם אֲחִים גְּדוֹלִים, וְחָצוּ בְזֵהִירוֹת אֶת הַכְּבִישׁ.
וְהִנֵּה עֹמֵר, הַתְּקַרְב אֲלֵיהֶם בְּדִלּוּגִים.

לָלֶה, רֹאשׁ-רֹאשׁ וְנוֹנוּ הִבְלִתִי נְרָאִים חָפוּ שֶׁהוּא יַעֲצֵר בְּקֶצֶה הַמְדַרְכָּה. עֹמֵר נִעְצָר. סָבָא הִגִיעַ קֶצֶת אַחֲרָיו. סָבָא הִבִּיט לְצַדָּדִים, רָאָה שֶׁאֵף מְכוֹנִית לֹא מִתְקַרְבֶּת, וְהוֹשִׁיט לְעֹמֵר יָד. אֲבָל עֹמֵר לֹא הוֹשִׁיט לוֹ אֶת יָדוֹ בְּחֲזָרָה.

מִיָּד קָפְצוּ לוֹ שְׁלֹשֶׁת הַחֲבָרִים עַל הַיָּד. עֹמֵר לֹא רָאָה אוֹתָם, אֲבָל הוּא הִרְגִישׁ שֶׁהַיָּד שְׁלוֹ מִתְרוֹמָמֶת. הוּא נָסָה לְהוֹרִיד אוֹתָהּ, אֲבָל לֹא הִצְלִיחַ. הַיָּד שְׁלוֹ הִתְרוֹמָמָה עוֹד קֶצֶת וְעוֹד קֶצֶת, וְנִכְנָסָה הַיָּשָׁר לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל סָבָא.

סָבָא חִיָּר חִיּוֹר גְּדוֹל וְאָמַר בְּקוֹל שִׁמְחָה "אִתָּה יָלַד טוֹב, עֹמֵר."

יָד בְּיַד חָצוּ סָבָא וְעֹמֵר אֶת הַכְּבִישׁ. כְּשֶׁהִגִיעוּ לְצַד הַשְּׁנַי שֶׁל הַמְדַרְכָּה, סָבָא שִׁחַרַר אֶת יָדוֹ שֶׁל עֹמֵר. עֹמֵר הִרְגִישׁ שֶׁמִּשָּׁהוּ טוֹב קָרָה.

"אִתָּה יוֹדֵעַ, סָבָא," אָמַר. "זֶה כִּיף לָתֵת לְךָ יָד. כֶּכָּה הִרְגִשְׁתִּי הַרְבֵּה יוֹתֵר בְּטוֹחַ!"

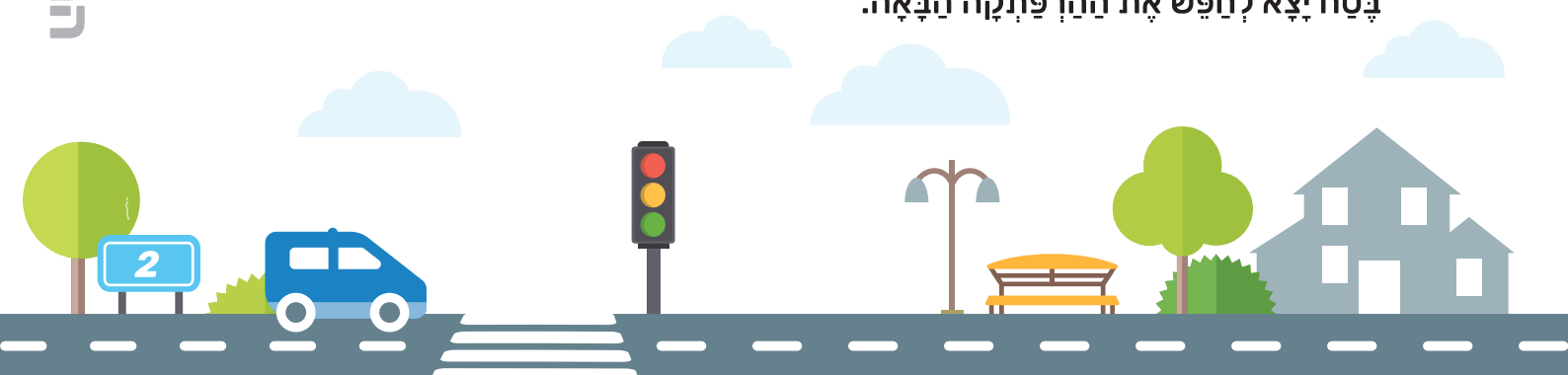
"גַּם אֲנִי," אָמַר סָבָא. "הִרְגִשְׁתִּי שֶׁשְּׁנַיִנוּ שׁוֹמְרִים זֶה עַל זֶה, וְשׁוֹמְרִים גַּם עַל כָּלְלִי הַחֲצִיָּה הַבְּטוּחָה."

לָלֶה שִׁמְחָה. "אִיזָה כִּיף... אִיזָה צֹת לְעֵנִין אֲנַחְנוּ!"

"אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁעֹמֵר כְּבֵר הִבִּין, שֶׁהַרְבֵּה יוֹתֵר בְּטוֹחַ לְחֲצוֹת אֶת הַכְּבִישׁ כְּשֶׁהוּא נוֹתֵן יָד לְסָבָא," אָמַר רֹאשׁ-רֹאשׁ.

וּמָה אָמַר נוֹנוּ? כָּלוּם הוּא לֹא אָמַר. נוֹנוּ שׁוֹב נִעְלָם.

בְּטַח יִצָּא לְחַפֵּשׂ אֶת הַהִרְפָּתָקָה הַבָּאָה.

פעילויות בעקבות הסיפור (פעילויות אותן יש לפרוס על פני שני מפגשים)

1. איך נראים החברים מהרמזור?

- בקשו מהילדים לתאר (גילאי 6-8) או לצייר (כל הגילאים) את שלושת החברים מהרמזור כפי שהם מדמיינים אותם.
- הציגו את הציורים בפני כולם (אפשר לפרוס על הרצפה, לתלות או שכל ילד יחזיק את הציור שלו).
- כעת, הציגו את האיור האמיתי של כל אחת מהדמויות לחוד, ובקשו מהילדים לנסות לנחש מיהו מי? לפי הסיפור, מה אתם יכולים לספר על נונו? על ללה? על ראש ראש?

2. מחברת החברים מהרמזור

כל ילד ילד יקבל מחברת ויצבע את עטיפת המחברת.

3. השיר של החברים

מאחורי ההר

כתוך: הרמזור 1,2,3

גרים להם שלשה חברים 1,2,3

נונו ללה ראש ראש 1,2,3

שומרים עלינו בדרךכים 1,2,3

אם מתאים לאופי הקבוצה - אפשר להמציא לשיר תנועות ידיים.

4. דיון

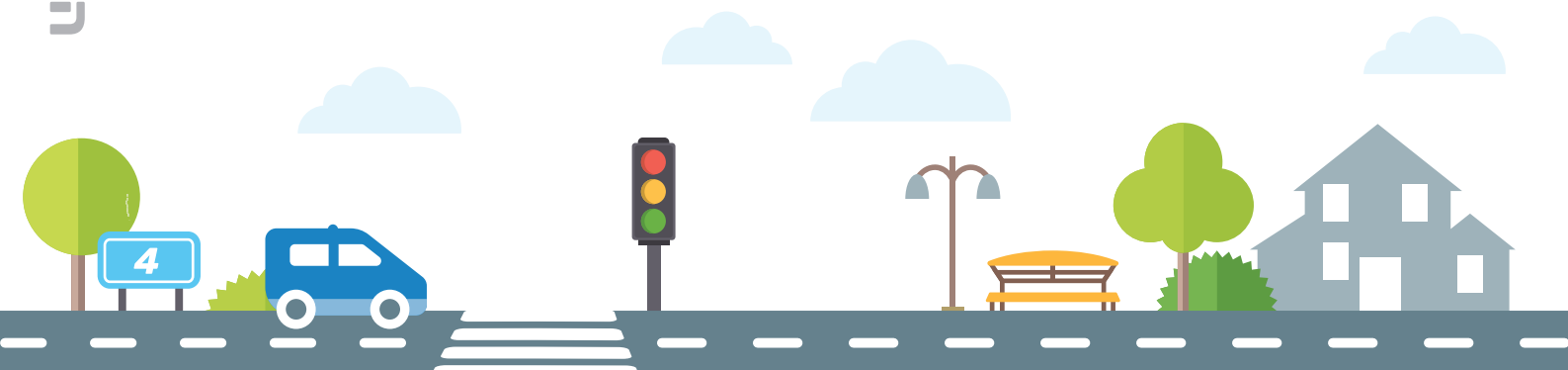
למה חשוב שעומר יתן יד לסבא? מה יקרה אם הוא לא יתן לו יד?
כוונו את הילדים לתשובות: זה מסוכן, אסור, יכולה להגיע מכונית.
לגילאי 6-8: אפשר לבקש שיכתבו במחברת מכתב לעומר (בקבוצה או כל אחד לחוד).

5. משחק: "ידיים על הראש-ראש"

המשחק ילווה את הפעילות במהלך השנה.
הכללים הם: אם המשפט נכון, שמים ידיים על הראש; אם המשפט אינו נכון – משאירים את הידיים למטה.
מומלץ לבחור משפטים שמתאימים לילדי הקבוצה, ולהוסיף משפטים משלכם.
המשפטים המסומנים ב** הם כאלו שהמידע בהם חשוב ולכן כדאי להתעכב ולהסביר אותם.

1. לרמזור שני צבעים: כחול וורוד.
2. לרמזור שלושה צבעים: ירוק, צהוב ואדום.
3. כשיש אור אדום, נוסעים.
4. כשיש אור ירוק, נוסעים.
5. **צריך לחצות את הכביש במעבר חציה.
6. ילדים בני 5 או 6 יכולים לחצות את הכביש לבד.
7. **ילד עד גיל 9 אינו חוצה לבד את הכביש.
8. ילד עד גיל 9 צריך לחצות את הכביש עם מישהו מבוגר יותר ולתת לו יד.
9. **אם רואים או שומעים מכונית מתקרבת, צריך לחכות בסבלנות שהיא תעבור.
10. **מותר לרוץ לבד במעבר חציה.
11. כשעומר נתן יד לסבא הוא הרגיש בטוח יותר.

6. פעילות במחברת - שער

- גילאי 3-5: בעמוד הראשון יציירו הילדים מעבר חציה.
- גילאי 6-8: בעמוד הראשון של המחברת יצייר כל ילד מעבר חציה, ויוסיף ציור או תמונה של ילד (מתוך עיתונים) או של עצמו לפני המעבר.

7. משחק: "נונו, נונו"

- הכינו מעבר חציה והביאו כובע (אמיתי).
- הזמינו ילד מתנדב. הילד יהיה בתפקיד סבא ויחבוש את הכובע, ואתם תהיו בתפקיד הילד.
- התחילו לחצות איתו את הכביש במעבר החציה, ובכל פעם תעשו דברים אסורים.
- על ילדי הקבוצה לקרוא "נונו, נונו" בכל פעם שאתם עושים משהו אסור:
- עזבו את היד, רוצו לכביש, נסו לגרור אותו לאחור בחזרה למדרכה, עזבו את היד ורוצו לסוף מעבר החציה, ולבסוף חצו את הכביש כראוי.
- גילאי 6-8: ילדים מתנדבים יהיו בתפקיד הילד שעושה דברים אסורים.
- אחרי כל סיבוב שוחחו על הדברים שהיו מסוכנים.
- אפשר לשאול את הילדים אם גם הם עשו פעם דברים כאלו או ראו מישהו שעושה דברים כאלו.

8. ללה, איפה נונו? (מתאים לגילאי 5 ומעלה)

- הכינו מראש בובה קטנה של נונו.
- בחרו ילד אחד שיצא לרגע מהחדר. החביאו את נונו.
- כשהילד ייכנס תסבירו לו שהוא עכשיו ללה שמחפשת את נונו כי הוא שוב נעלם.

- אם הילד מתקרב למקום המחבוא, שאר הילדים יקראו לעברו "ללה, ללה". אם הוא מתרחק, הם יקראו לעברו "לא, לא".
- לאחר שימצא את נונו, יהיה עליו לציין כלל אחד שיש לשמור בדרכים.

ביחידה זו אפשר גם:

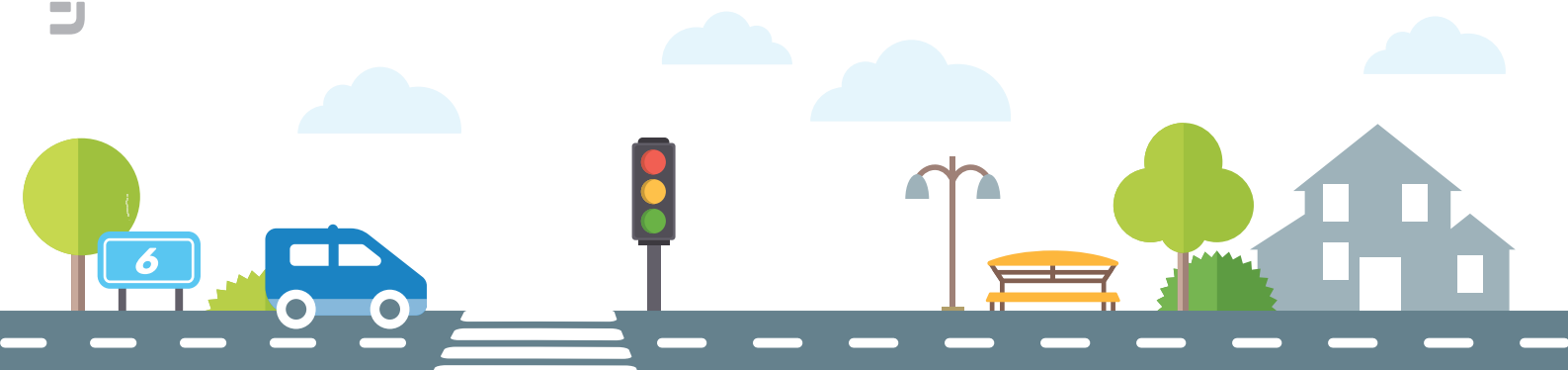
- לדבר על הקשר עם סבא וסבתא: האם יש ילדים בצהרון שסבא וסבתא באים לפעמים לקחת אותם?
- לספר על סבא וסבתא ועל דברים שעושים איתם; לכתוב להם מכתב, לצייר להם ציור - רצוי בנושא בטיחות בדרכים.
- החל מהמפגש השני אפשר להתחיל כל מפגש בבחירת שני ילדים שיחפשו היכן נונו. את נונו (בובה/ ציור) יש להחביא מבעוד מועד.

9. קריאת סיום

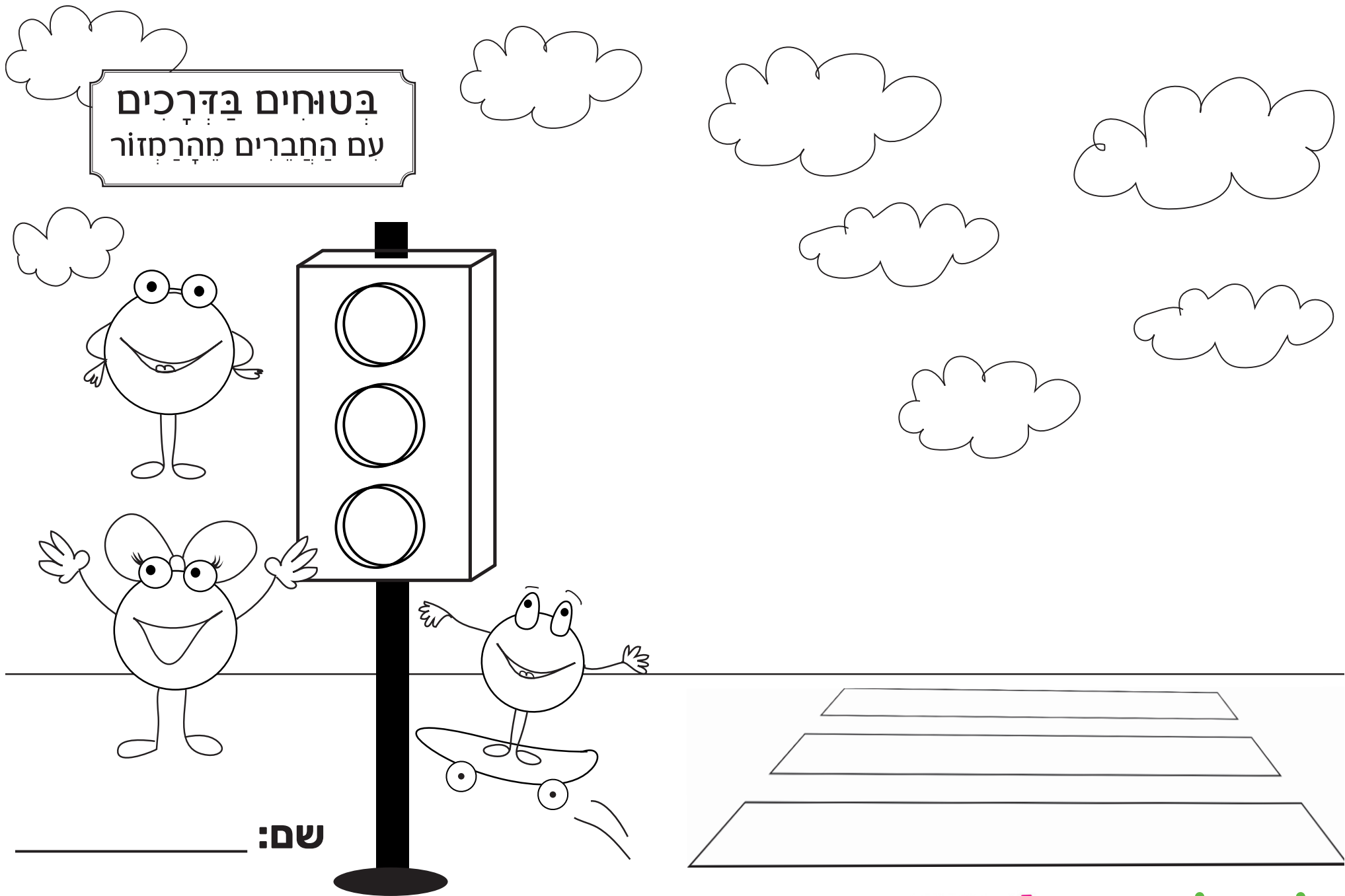
כל מפגש יסתיים בקריאה (לפי הקצב של הו- הא- מה קרה, 3 פעמים):

מה כולנו מבטיחים? להיזהר בדרכים!

בְּטוּחִים בַּדְרָכִים
עִם הַחֲבָרִים מֵהַרְמָזוֹר

שם: _____

החברים מהרמזור